1854. No. 3

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 10 JANUARIJ.

De COMMISSARIS DES KONINGS in de provincie *Friesland*, brengt, ter voorkoming van ongelukken, ter kennis van de Ingezetenen van dit Gewest, dat **MET ALLE ZEESLUIZEN WORDT GESTROOMD.**

Leeuwarden, den 9 Januarij 1854.
De Commissaris des Konings,
VAN PANHUIJS.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* wordt geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 6 Januarij 1854, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde	*f* 15,50.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . .	- 353,00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . .	- 353,00.

Leeuwarden, den 7 Januarij 1854.
De Commissaris des Konings in de provincie Friesland,
VAN PANHUIJS.

De COMMISSARIS DES KONINGS in *Friesland*, brengt, bij deze, ter kennis van de Ingezetenen, dat, bij besluit van zijne ambtgenooten in de provincien *Groningen* en *Overijssel* van den 2 en 5 dezer, de groote wegen ook in die gewesten, gedurende dezen winter, bij invallenden en doorgaanden dooi, zullen zijn afgesloten: in de provincie *Groningen* voor rij- en voertuigen, welke, wat betreft de diligences met *breede vellingen* aan hunne raderen, (buiten en behalve de reizigers met hunne gewone bagage) met zwaardere vracht dan van 500 Nederlandsche ponden gewigt zijn beladen, en, wat aangaat alle rij- en voertuigen met smalle of gewone vellingen, zwaardere vracht hebbende dan van 400 Nederlandsche ponden, — terwijl aldaar in allen gevalle niet anders dan halfspoor zal mogen worden gereden, naar aanwijzing van de op de wegen te vinden spoorleiders, die evenwel 's nachts zullen zijn weggenomen, en in de provincie *Overijssel* voor alle vrachtwagens of andere middelen van vervoer, niet meer dan 500 Ned. ponden gewigt beladen, alsmede voor diligences voor meer dan negen personen, waarmede geene meerdere goederen mogen worden vervoerd, dan die welke het iederen passagier volgens het reglement, vergund is met zich te nemen.

Indien bij de tolgaarders en andere beambten bij het bestuur der wegen, die met de zorg voor de stipte naleving van het bovenstaande zijn belast, de zedelijke overtuiging bestaat, dat rij- en voertuigen met meer dan het bepaalde gewigt zijn beladen, zijn zij gelast voor de zoodanigen de tolboomen gesloten te houden tot zoolang het te zware gewigt is afgenomen, hetwelk alsdan met afzonderlijke middelen zal moeten worden vervoerd.

Leeuwarden, den 9 Januarij 1854.
De Commissaris des Konings,
VAN PANHUIJS.

PUBLICATIE.

De GEDEPUTEERDE STATEN der provincie *Friesland* brengen, bij deze ter kennis der Ingezetenen:

1°. dat, volgens de, na de vaststelling hunner Publicatie van den 5 Januarij 1854, nog ontvangen mededeelingen, van den 27 December 1853 tot en met den 2 Januarij 1854, door de Burgemeesters der nagemelde Gemeenten, na minnelijke schikking met de eigenaars volgens de Wet van den 28 Augustus 1851 (Staatsblad no. 125) en naar aanleiding van het gewijzigde Reglement tot voorkoming der verspreiding van de besmettelijke longziekte onder het rundvee in deze provincie, is last gegeven tot dooding van 43 runderen, welke verklaard waren door die ziekte te zijn aangetast, waarvan in de gemeenten: Rauwerderhem 2, Wonseradeel 19 en Wijmbritseradeel 22, zoodat het totaal der runderen, gedurende het laatste wekelijksche tijdvak afgemaakt, bedraagt 63;

2°. dat zich verder gedurende hetzelfde tijdvak, nog de longziekte heeft geopenbaard onder de runderen van de veehouders: de weduwe Meije Lazes van der Zee, te Tjerkwerd, Klaas Jans Westra, te Kimswerd, Klaas Jans Westra, te Kimswerd, Klaas Reins Hettinga, te Idsega, de weduwe Eeltje Sipkes Huisman, te Scharnegoutum, Thomas Rinderts Donia, te Tirns, Kornelis Pieters Nettinga, te Oosthem en Jan Riekeles Vierstra, te Tjalhuizum.

Leeuwarden, den 9 Januarij 1854.
De Gedeputeerde Staten voornoemd,
VAN PANHUIJS, *Voorzitter*.
A. VAN DER LAAN, *Griffier*.

LONDEN, den 4 Januarij.

De koude is ook hier te lande bijzonder fel. De Theems levert een gezigt op als sedert 1838 niet is waargenomen; het kruijen van talrijke ijsschotsen lokt massa's nieuwsgierigen. De stoombooten van Woolwich, Greenwich en Chelsea hebben hare dienst moeten staken. Alle binnenwateren zijn toegevroren, en de oevers zijn met eene zoo groote hoeveelheid sneeuw bedekt, dat zij in de graafschappen Norfolk, Lincoln en York onbruikbaar zijn. In Schotland heeft de sneeuw alle gemeenschap afgebroken en in de postdienst wordt, zoo goed en zoo slecht het gaat, door mannen te paard voorzien.

— Niettegenstaande het ongunstige aanzien van de staatkundige aangelegenheden, verkeeren de bronnen van welvaart in dit Rijk steeds in een bloeijenden toestand. De uitvoeren van onderscheidene koopwaren in hier te lande bewerkten of onbewerkten staat, zijn gedurende het geheele jaar 1853 op eene gelijkmatige wijze toegenomen, en hebben in de maand November eene waarde van 7,628,760 p. st. bedragen, dat is ruim 1½ mill. meer dan in dezelfde maand van het jaar 1852. Insgelijks is de consumtie hier te lande in het afgeloopen jaar aanmerkelijk toegenomen.

— Gedurende het jaar 1853 zijn uit Liverpool 59 schepen met 21 086 passagiers (waaronder 10,634 Engelschen, 3846 Schotten, 4064 Ieren en 1870 vreemdelingen) naar Australie vertrokken, en naar Noord-Amerika 480 schepen met 203,720 passagiers. Het uit de genoemde haven vertrokken getal landverhuizers heeft alzoo in dit jaar bedragen 224,787.

PARIJS, den 4 Januarij.

Een manifest van Keizer *Napoleon* ligt gereed, om in geval van uitbarsting van den oorlog, aan de Mogendheden te worden gezonden. Zoo luidt een berigt in het *Journal de Rouen*, waaraan echter in de hoofdstad niet het minste geloof wordt gehecht.

— Frankrijk alleen kan in eene maand gemakkelijk het effectief van zijn leger op 1,500,000 man brengen. De magazijnen van kleeding en uitrusting zijn genoegzaam voorzien, om bij die plotselinge vermeerdering des legers aan alle militairen het noodige te verschaffen. Bedoelde vermeerdering kan aldus geschieden: 450,000 man, het tegenwoordige effectief; 400,000 man verlofgangers; 400,000 lotelingen; 250,000 man der mobiele nationale gardes, gekozen uit jongelieden van 20 à 30 jaar, vrijwilligers.

— Men blijft het er steeds voor houden, dat de vrede bij den tegenwoordigen stand van zaken moeijelijk bewaard zal kunnen blijven, en dat Rusland bepaaldelijk zal weigeren, een zaakgelastigde af te vaardigen naar het voorgenomene Congres, waar gehandeld zal worden over de middelen, welke zullen kunnen worden aangewend tot bijlegging van het tusschen Rusland en Turkije ontstane geschil.

Van eene doorgaans goed onderrigte zijde wordt te kennen gegeven, dat het geenszins onmogelijk moet worden geacht, dat aan Rusland's verlangen om over de vredes-voorwaarden regtstreeks te onderhandelen met de Verhevene Porte, worde toegegeven; dat eene zoodanige handelwijze volstrekt niet strijdig zou wezen met de eer ende waardigheid der vier Groote Europesche Mogendheden, en daarenboven Rusland alsdan weligt geneigd zal zijn, om met meer toegeeflijkheid en inschikkelijkheid ten aanzien van Turkije te werk te gaan, dan door dien Staat zoude kunnen worden betoond, ingeval de overige souvereine magten als 't ware als regters in het geschil optraden. Van die zijde wordt echter op spoed aangedrongen, op grond dat er thans dagelijks onvoorziene gebeurtenissen plaats hebben, en het geenszins tot de onmogelijkheden behoort, dat weldra door eenig belangrijk voorval eene ongunstige wijziging gebragt zal worden in den tegenwoordigen reeds zoo zeer gespannen toestand.

's GRAVENHAGE, den 7 Januarij.

Woensdag is hier aangekomen eene commissie uit den Raad der stad Amsterdam, die de eer gehad heeft, om het geschenk in zilver, namens die stad, aan HH. KK. HH. Prins en Prinses *Hendrik* aan te bieden. De commissie is met zeer veel welwillendheid bij Hoogstdezelven ontvangen, en heeft de eer gehad aan het middagmaal bij HH. KK. HH. deel te nemen.

— De sneeuwstorm van den 4 dezer heeft verschillende belemmeringen in de regelmatige aankomst der treinen van den Hollandschen spoorweg veroorzaakt.

Reeds des morgens bij den eersten trein van Rotterdam was de sneeuw aan het station Schiedam meer dan 1.50 el opgehoopt, zoodat de trein niet dan met eene van Rotterdam ontbodene hulpmachine doorgebragt kon worden. Den geheelen dag hoopte de sneeuw op verschillende plaatsen langs den spoorweg op. Met inspanning van alle krachten en met magt van volk kon de dienst, hoewel onregelmatig, echter nog aan den gang gehouden worden. Omstreeks 9 ure des avonds was de sneeuw langs de werkplaats der maatschappij nabij Haarlem tot 2,50 el (tot boven de ruiten van het gebouw) opgehoopt, zoo ook bij den oostsingel van die stad en verschillende andere plaatsen, zoodat een goederen-trein nabij gezegde werkplaats bleef zitten en met drie locomotiven niet door te brengen was. Men heeft ruim 200 man aan het werk moeten stellen, om aldaar de sneeuw van de sporen op te ruimen.

De personen-trein is echter langs het tweede spoor dat daar ligt, na eenige opruiming, gepasseerd. De wind dreef de sneeuw uit de polders zoodanig tegen de rasterwerken, die daar langs den spoorweg staan, dat er aan geene verdere opruiming te denken viel, en men genoodzaakt was de rasterwerken af te breken om den wind doorspeling te geven, hetgeen een gewenscht gevolg had.

AMSTERDAM, den 7 Januarij.

Uit Konstantinopel is alhier aangebragt de tekst der proclamatie door den Sultan aan zijne onderdanen gerigt. Zij bevat hoofdzakelijk, dat de groote raad met eenparigheid van stemmen heeft besloten, dat hij eenen vrede, die de regten en de integriteit van Turkije waarborgt, niet zal van de hand wijzen; dat hij geene wapenstilstand begeert; dat in tegendeel in Romelie en Anatolie bevel is gezonden om de krijgsoperatien voort te zetten.

De *Courier de Marseille* bevat den tekst van het door den grooten raad genomen besluit, hoofdzakelijk daarop nederkomende, dat de Porte de collectieve nota der Mogendheden aanneemt; dat zij bereid is gevolmagtigden te zenden naar eene conferentie; mits die niet te Weenen gehouden worde; maar dat zij de verklaring der Mogendheden wenscht te ontvangen, dat de ontruiming der Donau-vorstendommen als de voorwaarde *sine qua non* van alle verdere onderhandelingen zal worden beschouwd; dat de oorlog geene verandering in de territoriale gesteldheid van Turkije zal te weeg brengen en dat de tractaten van voor den oorlog niet zullen worden vernietigd. Een laatste punt, dat tot langdurige conferentien tusschen *Reschid*-pacha en de gezanten der groote Mogendheden heeft aanleiding gegeven, is, dat de Porte niet wil de handhaving der tractaten van Adrianopel en Kainardje. Ten slotte hebben die gezanten verklaard, dat genoemd punt niet beschouwd kan worden als een hinderpaal tegen eene minnelijke beslechting; dat de tractaten moeten beschouwd worden als door den oorlog te zijn verscheurd, en dat de te houden conferentie zal trachten tot stand te brengen een algemeen tractaat, waarin alle commerciële en staatkundige vraagpunten zullen zijn opgenomen.

— Het *Journal de Constantinople* van 14 December, het officieel verhaal der ramp van Sinope mededeelende, bevat de volgende juiste opgave der verloren schepen van de Turksche vloot. 1°. *Mizamié*, 60 stukken, gecommandeerd door *Kadri*-bey, en aan boord waarvan *Hussein* pacha zich bevond. Die twee officieren hebben dit fregat in de lucht laten springen en zijn daarbij omgekomen. 2°. *Nawik*, 52 stukken. De kom. *Ali*-bey, heeft zich met dit fregat ook in de lucht laten springen. 3°. *Nesim*, 52 stukken, in den grond geboord. De bevelvoerder, *Hassan*-bey, verloor het leven. 4°. *Kaïd*, 50 stukken, gezonken. *Edhem*-bey, de kommandant, heeft zich kunnen redden. 5°. *Dimias*, Egyptisch fregat van 41 stukken, gezonken. *Osman*-pacha, die op dien bodem bevel voerde ontving eene kneuzing in de dij en werd door de Russen gevangen genomen. 6°. *Ani Illah*, 36 stukken, gezonken. Den bevelvoerder *Reschid*-bey, gelukte het te ontkomen. 7°. *Fayl Illah*, 38 stukken, gezonken. *Ali Nabir*-bey, de kommandant, viel in handen van de Russen. 8°. *Foïzi Maabud*, 22 stukken, gezonken. Het lot van den kommandant, *Izzit*-bey, is onbekend. 9°. *Djinlu Sefid*, 24 stukken, gezonken. *Saley*-bey, de gezagvoerder, is gered. 10°. *Nedjibi Féchan*, 24 stukken. Deze korvet strandde op de kust. 11°. Het stoomschip *Izegli*, 4 stukken, gezonken. *Ismaïl*-bey, die het commandeerde, is gered. Honderd twintig Turken zijn door de Russen krijgsgevangen gemaakt, ongeveer 1000 van hen die hebben kunnen ontsnappen, bevinden zich nog te Sinope, de overige behouden manschappen zijn naar Konstantinopel vervoerd.

UTRECHT, den 3 Januarij.

Gisteren avond overleed alhier de heer *H. J. Royaards*, theol. doctor en hoogleeraar in de theologische faculteit. Eene kortstondige, hevige ziekte maakte een einde aan zijn leven.

Zijn verlies is grooter dan dat wij het kunnen beschrijven. Hij was de roem onzer hoogeschool, ijverig beoefenaar der wetenschap, voornamelijk kerkelijke en vaderlandsche geschiedenis, en haar trouwe beschermer, een vaderlijk vriend der studerende jongelingschap en van zoo velen, als zijne hooggeschatte voorlichting en raad inriepen.

Zijn dood wordt alhier algemeen betreurd, en zal gewis in geheel het vaderland velen diep bedroeven.

HAARLEM, den 7 Januarij.

In den nacht van 5 op 6 dezer is alhier in 76 jarigen ouderdom, overleden de heer *P. J. Princen*, sedert eene reeks van jaren en tot aan zijn dood directeur van de alhier gevestigde kweekschool voor onderwijzers. De overledene had zich groote verdiensten verworven, door zijne bekende verbeteringen der leerwijze voor het lager onderrigt en door het onderwijs van de wetenschap, welke de leermeesters behoeven, om naar eisch aan hunne verpligting te kunnen voldoen.

SNEEK, den 7 Januarij.

Voor het onbruikbare der ijsbanen, veroorzaakt door de zoo groote massa's sneeuw, in de laatste dagen gevallen, heeft onzen geachten stadgenoot de heer *Kraus*, mr. kagchelmaker op de Oosterdijk alhier, eene machine of werktuig vervaardigd, die slechts door een paard bespannen in het kort tijdsverloop van ¼ uur, een uur afstand der baan alle sneeuw niet alleen wegneemt, maar zelf het ijs der baan zoodanig slecht dat het van alle oneffenheid is gezuiverd. Eene zoodanige proef heeft men met dat werktuig reeds genomen, van Sneek naar IJlst een uur afstand, welke verre de verwachting heeft overtroffen want in een tijdverloop van ¼ uur heeft men met het grootste genoegen gebruik gemaakt van de schaatsen. Deze machine of werktuig wordt aan ieder belanghebbende

gratis in Friesland afgestaan, mits hij zoo als van zelf spreekt zich van een paard voorziet; langs deze weg alleen zal men het onbruikbaar ijs, spoedig door geheel deze provincie weder toegankelijk kunnen zien.

LEEUWARDEN, den 9 Januarij.

Sedert onze laatste berigten zijn de communicatie middelen in dit gewest nagenoeg weder hersteld. De Hollandsche post van Woensdag avond is Vrijdag avond ten 6 ure, dus ruim 48 uren na den gewonen tijd aangekomen, terwijl de posten, die Donderdag en Vrijdag avond werden verwacht, Zaturdag middag ten 12 ure gelijktijdig zijn gearriveerd, en die van Zaturdag avond den volgenden nacht ten 4 ure. De diligence *Concordia* die reeds Dingsdag avond hier had moeten zijn, is Zaturdag avond aangekomen en die van Woensdag avond Zondag ochtend ten 4 ure. De sneeuw die de straten dezer stad bedekt, is men Zaturdag jl. van stadswege begonnen op te ruimen. Heden wordt dat werk druk voortgezet.

— Jl. Woensdag voormiddag had binnen deze stad wederom het volgende treurige voorval plaats: Eene in diepe armoede verkeerende en bij den wiesdwinger alléén wonende oude vrouw, had, ondanks hare 78 jaren, zelve nog voor ½ cent vuur gehaald en dit in eene stoof gelegd. Kort daarop ontwaarden de buren dat de kamer in brand stond, welke spoedig gebluscht werd. De ongelukkige vrouw werd, zoodra mogelijk, onder behandeling van de heeren Dr. *Fryda* en chir. *Vos* gebragt; echter vreest men dat zij tengevolge der bekomen brandwonden, niet in het leven zal kunnen worden behouden.

— Den 1 dezer, omstreeks 6 uur, des avonds had er bij het Gerken-Alles verlaat, nabij Stroobos, een ongeval plaats, dat allertreurigste gevolgen had kunnen hebben. De postwagen van Groningen op Leeuwarden, bij Grijpskerk door de opeengehoopte massa sneeuw niet verder kunnende, nam zijn weg naar den trekweg en moest alzoo de brug bij het Gerken-Alles verlaat passeren. Doordien de weg over de brug daar eenigzins afhellende is, de voerman daarmede niet op het naauwkeurigst bekend zal zijn geweest en door de veelheid der sneeuw de weg bijna niet was te onderscheiden, geraakte de postwagen, even de brug over zijnde, aan het glijden, met dat gevolg, dat de wagen het onderst boven op het ijs kantelde. Het is wel als een groot geluk aan te merken, dat de acht zich in den wagen bevindende personen, de voerman, noch de conducteur eenig letsel hebben bekomen. Van den wagen was echter de as gebroken, zoodat de passagiers hun reis te voet naar Buitenpost hebben voortgezet, om hetzij per as of anders de reis te vervolgen.

— Van Ureterp wordt van den 8 dezer gemeld: »De berigten uit verschillende oorden omtrent milde giften in dezen tijd die voor de armen ongewoon drukkend is, worden zeker algemeen met belangstelling en tot opwekking van mededeelzaamheid gelezen. Het is daarom dat wij mededeelen, hoe ook alhier vóór korten tijd, tot hulp van niet-gealimenteerde behoeftigen de betrekkelijk aanzienlijke som van zeven honderd gulden gecollecteerd werd, terwijl op heden de Diakonie onzer Hervormde Gemeente van een' gever die onbekend wilde blijven een bankbillet groot vijf en twintig gulden ontving, om aan eenige diakoniearmen buitengewone giften uit te reiken.

— Het heeft den Koning behaagd bij besluit van 6 dezer den minister van finantien, *E. C. U. van Doorn*, als zoodanig, op zijn verzoek, eervol te ontslaan, onder dankzegging voor de gewigtige in die betrekking bewezene diensten en hem tijdelijk te benoemen tot minister voor de zaken van de Hervormde en andere eerediensten.

Zijne Majesteit heeft bij hetzelfde besluit het bestuur van het departement van finantien tijdelijk gelieven op te dragen aan den minister van Staat en van buitenlandsche zaken, mr. *F. A. van Hall.*

— Z. M. heeft den heer staatsraad in buitengewone dienst, mr. *I. Boeye*, benoemd tot hoofd-administrateur bij het departement van finantien.

— Bij Koninklijk besluit van den 31 December ll., no. 57, is aan den heer *O. Meinsma* op zijn verzoek een eervol ontslag verleend als ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Meppel, behoudens aanspraak op pensioen.

— Bij Koninklijk besluit van 30 December ll., is de titel van onder-inspecteur van het loodswezen, de betonning, de bebakening en de verlichting, in de onderscheidene districten, veranderd in dien van inspecteur, en aan den luitenant-ter-zee der 1. klasse titulair, *A. E. Thierens*, belast met de inspectie van het loodswezen enz. in het 5de district, zoo mede aan den luitenant-ter-zee der 1. klasse titulair *A. van Rhijn*, belast met de opname der zeegaten en vaarwateren van het Rijk, toegekend de titulaire rang van Kapit.-luitenant-ter-zee.

— Bij eene aanschrijving van Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken wordt medegedeeld, dat ten gevolge der invoering van de R. C. bisschoppelijke hierarchie, de hiernavermelde kerkvoogden alleen en uitsluitend bevoegd zijn tot het, overeenkomstig het Koninklijk besluit van 8 Julij 1818, no. 129, afgeven van certificaten voor vrijstelling van de dienst der nationale militie en schutterijen, bij de wet toegezegd aan de geestelijken en studenten in de godgeleerdheid, voor zooveel de r. k. aangaat, als: 1°. de hoog-eerw. heer *J. Zwijsen*, aartsbisschop van Utrecht, voor het seminarie van het aartsbisdom gevestigd te Culenborg; 2°. de hoog-eerw. heer *F. J. van Vree*, bisschop van Haarlem, voor het seminarie van het bisdom gevestigd te Warmond; 3° de hoog-eerw. heer *J. Zwijsen*, apostolischen administrator van het bisdom te 's Hertogenbosch, voor het seminarie van het bisdom gevestigd te Haaren; 4°. de hoog-eerw. heer *J. van Hooydonk*, bisschop van Breda, voor het seminarie van het bisdom gevestigd te Hoeven, en 5°. de hoog-eerw. heer *J. A. Paredis*, bisschop van Roermond, voor het seminarie van het bisdom gevestigd te Roermond.

— Door het departement van finantien zijn in 1853 voor de eerste maal zeebrieven uitgereikt aan 171 binnenl. gebouwde schepen metende 20,148 lasten en 12 buitenl. gebouwde schepen metende 1565 lasten, te zamen aan 183 schepen metende 21,713 lasten, tegen 139 in 1852, metende 14,982 lasten en 167 in 1851, metende 17,794 lasten.

— De minister voor de zaken der Roomsch-Katholieke eeredienst zal degenen die hem over de zaken tot zijn departement betrekkelijk, verlangen te spreken, daartoe op den gebruikelijken voet gelegenheid geven op elken Woensdag, des namiddags ten een ure, in het locaal van het departement in de Nobelstraat, wijk E, no. 79, te 's Gravenhage.

— De Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuid-Holland, heeft bij circulaire dd. 21 Dec. ll. de burgemeesters en wethouders der gemeenten in die provincie aangeschreven, om bij de raden hunner gemeenten de opheffing der kermissen of jaarmarkten tot een punt van bepaalde overweging te maken, en tevens een besluit te provoceren, vleijende Z. Exc. zich, dat het bij vele gemeenteraden voldoende zal zijn, dat hunne aandacht op dit onderwerp worde gevestigd om het voortdurend houden der kermissen of jaarmarkten als voor gemeenten noch nuttig, noch noodzakelijk te doen oordeelen en het schadelijke en nadeelige daarvan te doen erkennen.

— De staat van de Nederlandschen Bank was de 31 December ll.: Omloopende bankbiljetten *f* 76,908,445,00; saldo's van rekeningen-courant *f* 41,698,882.89. en Munt en muntmateriaal *f* 90,891,660.86½.

— De *Staatsbladen* nos. 140, 141, 142 en 143 bevatten de vier eerste hoofdstukken der staatbegrooting over 1854, en het *Staatsbl.* no. 154 het besluit van den 26 December 1853, tot uitbreiding van art. 7 van het besluit van den 25 Mei 1829 (*Staatsbl.* no. 33), houdende bepalingen omtrent de zamenstelling der schutterraden.

— In 1853 zijn door de onderscheidene provinciale commissien van onderwijs uitgereikt: 175 acten van onderwijzer voor den tweeden rang; 237 acten van onderwijzer voor den derden rang; 296 acten van onderwijzer voor den vierden rang; 8 acten van huisonderwijzer, 163 acten van schoolhouderes en 11 acten van huisonderwijzeres.

— Naar men verneemt zijn de luitenant ter zee 1ste klasse *J. Andrea* en de luitenant ter zee 2de klasse *G. Lambert*, met 16 dezer te Amsterdam gedetacheerd bij Zr. Ms. schoener met hulpstoomvermogen *de Vuurpijl.*

— In den avond van den 1 Januarij is te Middelburg, gedurende de godsdienst-oefening in de Nieuwekerk de bliksem geslagen in den Abdijtoren, waardoor een brand is veroorzaakt, die men gelukkig dadelijk, met aanwending van de op den toren aanwezige sneeuw heeft kunnen blusschen. Een belangrijk onheil is door die tijdige voorziening gelukkig afgewend.

— Uit Kopenhagen wordt, van 31 Dec. jl. geschreven dat men daar [illegible] der heeft, en dat behalve één dag, toen de thermometer 2 graden [illegible] aanwees, men geheel het saizoen niet van de koude te lijden had. De vaart [illegible] den Sond is volkomen onbelemmerd.

Blijkens de Registers van den Burgerlijken Stand, zijn in het afgeloopen jaar binnen deze Gemeente

GEBOREN:

in de maanden:		in de maanden:		in de maanden:	
Januarij	79	Mei	66	September	[illegible]
Februarij	64	Junij	59	October	[illegible]
Maart	90	Julij	68	November	[illegible]
April	78	Augustus	60	December	[illegible]

uitmakende te zamen 813 (*a*), waarvan 423 tot het Mannelijk en 390 tot het Vrouwelijk geslacht behooren en waaronder 20 tweelingen.

Minder geboren dan in het vorige jaar 18.

OVERLEDEN:

Beneden den ouderdom				
van 1 jaar (*b*) 165	van 53 tot 56 jaren 11	van 85 tot 87 jaren 5
» 1 tot 3 jaren 52	» 56 » 59 » 22	» 87 » 89 » 3
» 3 » 5 » 13	» 59 » 62 » 25	» 89 » 90 » 1
» 5 » 8 » 15	» 62 » 65 » 10	» 90 » 91 » 1
» 8 » 12 » 9	» 65 » 67 » 14	» 91 » 92 » 1
» 12 » 16 » 6	» 67 » 69 » 12	» 92 » 93 » 1
» 16 » 20 » 13	» 69 » 71 » 11	» 93 » 94 » 0
» 20 » 25 » 24	» 71 » 73 » 12	» 94 » 95 » 0
» 25 » 30 » 15	» 73 » 75 » 14	» 95 » 96 » 0
» 30 » 35 » 24	» 75 » 77 » 8	» 96 » 97 » 0
» 35 » 40 » 22	» 77 » 79 » 8	» 97 » 98 » 1
» 40 » 45 » 18	» 79 » 81 » 8	» 98 » 99 » 0
» 45 » 50 » 25	» 81 » 83 » 14	» 99 » 100 » 0
» 50 » 53 » 21	» 83 » 85 » 3	» 100 en daarboven 0

en wel:

in de maanden:		in de maanden:		in de maanden:	
Januarij	41	Mei	48	September	30
Februarij	59	Junij	53	October	49
Maart	69	Julij	54	November	55
April	45	Augustus	34	December	70

bedragende te zamen 607 (*c*) waarvan 298 tot het Mannelijk en 309 tot het Vrouwelijk geslacht behooren.

Minder overleden dan in het vorige jaar 46.

Overtreffende alzoo het getal der geborenen dat der overledenen met 206.

GEHUWD:

in de maanden:		in de maanden:		in de maanden:	
Januarij	10	Mei	66	September	10
Februarij	6	Junij	17	October	11
Maart	4	Julij	11	November	21
April	10	Augustus	8	December	8

Totaal 364 of 182 paren, zijnde 31 paren minder dan in het vorige jaar.

ECHTSCHEIDINGEN

5 paren:

3 paren meer dan in het jaar 1852.

(*a*) Hieronder zijn mede begrepen de kinderen, geboren uit ouders tot andere gemeenten behoorende en alhier slechts tijdelijk aanwezig, ten getale van 30, alsmede de levenloos aangegevenen, ten bedrage van 36.

(*b*) De levenloos aangegevenen zijn hier mede onder begrepen.

(*c*) Onder dit getal komen mede voor de vreemdelingen en in andere gemeenten gedomicilieerden ten getale van 52, zoo ook de bovenbedoelde 36 levenloos aangegevenen.

— In 1853 hebben plaats gehad:

Te *Amsterdam*: 8165 geboorten, 6721 sterfgevallen, 2021 huwelijken, [illegible] echtscheidingen.

Te *Assen*: 167 geboren, 122 sterfgevallen, 44 huwelijken.

Te *Brielle*: 164 geboorten, 102 sterfgevallen, 35 huwelijken.

Te *Deventer*: 591 geboorten, 406 sterfgevallen, 129 huwelijken.

Te *Dordrecht*: 903 geboorten, 878 sterfgevallen, 216 huwelijken.

Te *Delfshaven*: 144 geboorten, 140 sterfgevallen, 29 huwelijken.

Te *'s Gravenhage*: 2498 geboorten, 1935 sterfgevallen, 588 huwelijken, [illegible] echtscheidingen.

Te *Groningen*: 1071 geboorten, 851 sterfgevallen, 300 huwelijken.

Te *Haarlem*: 1006 geboorten, 648 sterfgevallen, 218 huwelijken, 1 echtscheiding ingeschreven.

Te *Hellevoetsluis*: 113 geboorten, 85 sterfgevallen.

Te *Kampen*: 468 geboorten, 285 sterfgevallen, 106 huwelijken.

Te *Rotterdam*: 3624 geboorten, 3972 sterfgevallen, 821 huwelijken, 9 echtscheidingen.

Te *Steenwijk*: 133 geboorten, 83 sterfgevallen, 27 huwelijken.

Te *Sneek*: 286 geboorten, 175 sterfgevallen, 57 huwelijken, 1 echtscheiding.

SLOTEN, den 5 Januarij.

Nadat drie dagen te voren op het Gemeentehuis, de voorwerpen ter algemeene bezigtiging waren gesteld, had op heden onder directie der damesvereeniging »*Liefde tot den naaste*" de gewone jaarlijksche verloting van vrouwelijke handwerken en andere voorwerpen van allerlei aard ten behoeve der onderscheidene armen dezer gemeente alhier plaats. Onder de vele aanwezige voorwerpen, prijkten inzonderheid een sierlijk geschenk door Hare Majesteit de Koningin, en drie aanzienlijke prijzen door het Gemeente-Bestuur vereerd.

De directie gevoelt zich gedrongen openlijk haren dank te betuigen aan het Gemeente-Bestuur voor de zoo betoonde volvaardige medewerking en ondersteuning, als ook bijzonder aan allen buiten deze gemeente, die geheel belangloos tot dit weldadig doel hebben bijgedragen, terwijl zij voor het vervolg dezelve blijft aanbevelen.

GRONINGEN, den 4 Januarij.

Heden is alhier een twaalftal van predikanten door den algemeenen Kerkeraad der Nederduitsche Hervormde gemeente gemaakt, ter vervulling van de vacature, welke ontstaan is door het emeritaat van den weleerw. zeergeleerde heer *A. C. van Eldik Thieme*, bestaande uit: DD. *W. C. van der Zwaag*, te Dronrijp; *J. C. Zaalberg*, te Deventer; *J. Marissen van Loon*, te Kampen; *H. van Berkum*, te Stiens; *J. P. de Keijzer*, te Arnhem; *H. M. C. van Oosterzee*, te Oirschot; *F. J. J. A. Junius*, te Tiel; *J. Douwes*, te Leens; *J. Hoek*, te Oudeschoot; *H. Uden Masman*, te Meppel; dr. *C. Boon*, te Zuidwolde en *H. L. Vinke*, te Leeuwarden.

— De kerkeraad der Hervormde gemeente te Sneek, heeft Vrijdag ll. uit het bestaande zestal van predik. het navolgende drietal gemaakt: DD. *H. Oolgaardt*, te Zwartsluis; *W. P. Scheuer*, te Sassenheim, en *J. W. G. R. Schorse*, te Almelo: en daaruit terstond met eenparigheid van stemmen beroepen den weleerwaarden zeergeleerden heer *Hendrikus Oolgaardt*, predikant te Zwartsluis.

222ste STAATS-LOTERIJ.

Tweede klasse.

1ste Trekk. Nos. 17306 en 9080, ieder een prijs van *f* 1000. No. 2443, een prijs van *f* 2500. No. 2623, een prijs van *f* 1250.

2de » Nos. 15103, 8170 en 8365, ieder een prijs van *f* 1000. No. 16073, een prijs van *f* 5000. No. 6423, een prijs van *f* 1250.

3de » No. 11907, een prijs van *f* 20,000. Nos. 11792, 16167, 5820 en 477, ieder een prijs van *f* 1000.

4de » No. 17054, een prijs van *f* 1000.

Ondergeteekenden wagen het, al en niet schoorvoetend met dit woord onder de oogen des publieks te treden, — *al*, doordien zij diep zijn overtuigd, dat ieder in eigen gemeente, ter dezer barre wintersche dage, overvloedige gelegenheid en drang vindt, om hulpbehoevenden en noodlijdenden de helpende hand toe te steken, — *niet*, wijl zij met hunne openbare vraag om eene liefdegave gewacht hebben tot de nood op het hoogst is geklommen, zich met die vraag ook slechts tot *sommigen* rigten en daarbij geheel in de overtu[illegible]

[illegible] de [illegible] gifte dankbaar [illegible] ten behoeve der het [illegible] huisgezin, waarvoor zij een goed woord spreken.

De Heer [illegible] D. H., Genees-, Heel- en Vroedmeester in deze gemeente, lijdt met zijne talrijke, tien personen groote huisselijke omgeving veel, — veel in de volle kracht van dat woord. — Lang reeds door een' langzaam uitterende ziekte aan het bed der smarte gekluisterd en daardoor van alle verdienste verstoken, klom de zorg, de behoefte en het lijden van het buiten dat reeds geheel onbemiddeld gezin gaande weg tot eene droevige hoogte. — Het is daarom dat Ondergeteekenden de vrijheid nemen, om hetzelve der deelnemende liefde aan te bevelen van 's Dokters meer gezegende kunstbroederen, van zijne hier en daar verspreide gegoede vrienden uit vroeger blijder dagen en overigens van wie als eene voorzienigheid gaarne weldoet en zich gelukkig gevoelt, door gelukkig te maken.

Het zal Ondergeteekenden groot genoegen geven, liefdegaven te ontvangen voor het fatsoenlijke, voorheen beter' dagen gekend hebbend en daardoor nu te dieper lijdend huisgezin des Dokters, terwijl zij door middel dezer Courant van wat hun gewordt zullen laten blijken.

Rijperkerk, den 8 Januarij 1854.
H. W. HASELHOFF, *Predikant.*
J. J. E. KÄHREL, *Genees-, Heel- en Vroedmeester te Hardegarijp.*

SCHOUWBURG.

HEDEN DINGSDAG 10 JANUARIJ:

FRIDOLIN of DE BOODSCHAP NAAR DE IJZERSMELTERIJ. Na hetzelve: HET KIND VAN DEN HUIZE.

Aanvang ten 6 ure. ROSENVELDT, *Directeur.*

*** Bevallen van eenen Zoon A. v. d. MEER — GORTER.
Koostertille, 4 Januarij 1854.

*** Heden is door Gods goedheid bevallen van een' Zoon G. A. HAVERSCHMIDT, hartelijk geliefde Echtgenoot van
Harich, 5 Januarij 1854. W. L. LADENIUS, *Predikant.*

*** Heden beviel voorspoedig van eene Dochter JOANNA BROUWER, geliefde Echtgenoot van
Dragten, den 8 Januarij 1854. F. BORN, *V. D. M. te Dragten.*

*** Heden overleed tot onze bittere droefheid in den ouderdom van 68 jaren onze hartelijk geliefde Moeder en Behuwdmoeder Vrouwe JOHANNA ELISABETH ALTING, vroeger Weduwe den Heer Mr. Jan Isaac Valckenier, laatstelijk Weduwe den Heer Laurens Hoffman.
Brummen, den 28 December 1853.
G. VALCKENIER, *uit aller naam.*

*** Heden morgen te 3½ ure ontsliep in den Heere mijne geliefde Echtgenoot en onzer vier Kinderen zorgdragende Moeder HINKE MEINESZ, in den ouderdom van 47 jaar 9 maand, waarvan ik 25 jaar 9 maand door een genoegelijken echt met haar mogt vereenigd zijn.
Balk, 30 December 1853. C. J. van BROEKHUIZEN.

*** Heden morgen negen uur, overleed tot innige smart van mij en mijne kinderen, na eene langdurige ongesteldheid, mijne geliefde jongste Dochter GEERTRUIDA, in den ouderdom van bijna vijf en dertig jaren.
Franeker, den 31 December 1853. Wed. S. ENS, geb. Rost.

*** Nog gebukt onder den voor bijna twee jaren onderganen slag, heeft het der Voorzienigheid behaagd mij en mijne Kinderen heden op nieuw in den diepsten rouw te dompelen, door het wegnemen van mijnen dierbaren Zoon RINZE in den ouderdom van 27 jaren, na eene ziekte van slechts zes dagen.
Bergum, den 1 Januarij 1854. H. BROUWER.

*** Heden overleed na een langdurig doch Christelijk lijden in den ouderdom van bijna 45 jaren mijne waarde Vrouw en mijner 3 Kinderen zorgdragende Moeder ANTJE STIENSTRA, geb. van Vliet.
Leeuwarden, den 3 Januarij 1854. O. STIENSTRA.

*** Heden namiddag half drie uur, overleed Mevrouw K. H. STEINFORT, Echtgenoote van den Heer L. van DIJK.
Harlingen, 8 Januarij 1854.
Eenige kennisgeving.
Teekenen van rouw zullen alleen worden aangenomen door des overledenen Echtgenoot, met de nog eenige Zuster en deszelfs Kleinkinderen.

WORKUM, den 4 Januarij 1854. Heden ontsliep in de hoop des beteren levens, mijn waardige Echtgenoot P. DIJKSTRA, in den ouderdom van 45 jaren, in leven Stedelijk Ontvanger alhier.
Eenige kennisgeving. Wed. P. DIJKSTRA — Croese.
NB. De Manufactuur-affaire blijft gelijk tot dusver, verder door de Weduwe continueren.

*** Het heeft de Hemelsche Vader behaagd heden nacht onze lieve Dochter ROELOFJE, door den dood van onze zijde weg te nemen, in den ouderdom van 14 en een half jaar, waarvan zij elf jaren lijdens konde tellen. — Evangelischen troost sterkt ons in dezen bitteren slag.
Bolsward, den 7 Januarij 1854.
J. HUIZINGA.
H. SIMMER.
Algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed mijne geliefde Echtgenoot HARMKE RINTJEMA, na eene korte ongesteldheid, in den ouderdom van ruim 68 jaren.
Augustinusga, den 7 Januarij 1854. M. de VRIES, *Notaris.*

*** Heden overleed na eene langdurige sukkeling, onze waarde Vader en Behuwdvader HENDRIK TULP, in leven Koopman alhier, in den ouderdom van 68 jaren en 6 maanden.
Leeuwarden, den 8 Januarij 1854.
IJ. TULP, *uit aller naam.*

*** Het aardsch leven van mijne Dochter TIETJE, is in den nacht tusschen den 8 en 9 dezer maand, in den ouderdom van ruim 35 jaren, na lang en geduldig lijden, geëindigd. Haar gemis doet ons bedroefd zijn, want zij was deugdzaam van aard.
Stiens, den 9 Januarij 1854.
J. D. LEERLING, *mede namens mijne Kinderen.*

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken Stand te *Leeuwarden* zijn van den 3 tot en met den 9 Januarij 1854 aangegeven: 18 Geboren, 11 Overleden, Gehuwd 1 paar.

STAAT van de MIDDELPRIJZEN der *Granen* en andere *Objecten* welke gedurende de 2de helft der maand December 1853, ter Markt der stad *Leeuwarden* zijn verkocht, volgens Nederlandsche maat en gewigt:

Tarwe	Witte	f 0.00	de Mudde.	Boter		f 1.07	het pond.
	Roode	» 12.80	» »	Vleesch	Koe	» 0.41	» »
Rogge		» 11.00	» »		Kalfs	» 0.00	» »
Gerst	Vroege	» 0.00	» »		Schapen	» 0.36	» »
	Late	» 6.30	» »	Varkens vleesch	Versch	» 0.58	» »
Boekweit		» 8.45	» »		Gerookt	» 0.85	» »
Haver		» 4.00	» »	Aardappelen	Vroege	» 0.00	de Mudde.
Witte Boonen		» 0.00	» »		Late	» 0.00	» »
Erwten	Witte	» 0.00	» »	Zaad	Kool	» 11.25	» »
	Groene	» 12.85	» »		Raap	» 0.00	» »
	Graauwe	» 12.50	» »		Lijn	» 10.00	» »

Accordeert met het Register der Middelprijzen.
Leeuwarden, den 2 Januarij 1854.
De Burgemeester,
J. H. BEUCKER ANDREÆ

Opgave van den Prijs en Aanvoer van *BOTER*, den 6 Januarij 1854 aan de [illegible]waag te Leeuwarden.
PRIJS: f 48.50.
AANVOER: 201/4, 85/8 en 38/16 vaten.

[illegible] Courant der Effecten.

Amsterdam, den 7 Januarij 1854.

NEDERLAND.

Werk. Schuld	2½ pCt.	60½	61¼	61⅛
Dito dito	3 »	73		
Dito dito	4 »	91¼	92½	91¾
Amort.-Synd.	3½ »	91½		
Handel-Maats.	4½ »			

FRANKRIJK.

Obligatien.... 3 pCt.

RUSLAND.

Ob. bij H. 1798/1816	5 pCt.	103½	104	104
dito dito 1828/1829	5 »	103		
Dito bij dito..	4 »	86½		
Geldl. te Londen	4½ »	92		

SPANJE.

Obligatien....	1 pCt.	19¾	20[illegible]	[illegible]
»	3 »	43		
» Binnenl. a6/m	3 »	37½	38¼	38⅛
Coupons Bewijzen.....		[illegible]	$4\frac{5}{16}$	$4\frac{3}{16}$

PORTUGAL.

Te Londen.... 3 pCt. 34⅝ 35⅛ 35⅜
Uitg.

OOSTENRIJK.

Metaliek.......	5 pCt.	69⅝	72	
» 1852...	»			
» (nieuwe)	2½ »	35	35½	
» 1851/52	»	35½	36½	
» Amst.	5 »	85½	86½	86½

Zondag den 8 Januarij.

Integralen 61¼, ⅜, ⅛, $\frac{3}{16}$, ¼; Dito 3 pCts. 73; Spaansche 1 pCts. 20¼, $\frac{5}{16}$, ⅜, $\frac{5}{16}$, ¼; Binnenl. 3 pCts. 38¾, ⅞, 39, 38¾, ⅝; Amort $4\frac{5}{16}$; Portug. 3 pCts. 35⅜, ⅜, ½, $\frac{11}{16}$; Metaliek 5 pCts. 71, 70⅞, ⅝, ⅞, 71, ⅛, 71, 70⅞; Dito Nieuwe 86; Dito 1847 2½ pCt. 36⅜, ½; Dito 1851/52 36, ¼, ⅜; Mexik. $22\frac{5}{16}$, ⅜; Dito Onbep. $22\frac{5}{16}$, ⅜, ¼, $\frac{3}{16}$, ¼; Peru 62; Grenada 19, ⅛; Venez. 29½; Bl. Grieken v. £ 500 6¼.

ERRATUM. In het vorig nommer dezer Courant staat vermeld dat de Veemarkt alhier verpacht is voor *f* 150, *moet zijn:* voor *f* 750.

Degenen die in het jaar 1853 LEVERANCIEN aan de gemeente Leeuwarden hebben gedaan, worden bij deze namens het Gemeente-Bestuur verzocht, hunne Rekeningen deswege voor den 15 Januarij 1854, ter Secretarie der Gemeente in te zenden.
Leeuwarden, den 5 Januarij 1854.
De Secretaris van het Gemeente-Bestuur,
M. S. de WAL.

Op Ameland aan strand gespoeld en geborgen zijnde: Een KABELTROS en twee KISTEN, inhoudende ieder 100 Kistjes met Smeersel voor Stoomwerktuigen, gemerkt A. M. G - R. 6 en 14, zoo wordt een ieder, die vermeent daarop regt te hebben, uitgenoodigd een en ander te reclameren bij
Ameland, den 4 October 1853.
De Burgemeester van Ameland,
Van HEECKEREN.

Geldleening van *f* 68,000, tegen 4 %.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van WONSERADEEL, maken bij deze bekend, dat de Geldleening ten behoeve dier Gemeente, groot *f* 68,000, uitgeschreven geweest tegen eene rente van 3½% niet volgeteekend zijnde, als nu wordt aangegaan tegen eene rente van *vier* ten honderd, en dat mitsdien de inschrijving voor gemelde leening, tot dat geheele bedrag, op nieuw is opengesteld ter Secretarie der Gemeente te Bolsward, op 12, 13, 14, 16, 17 en 18 Januarij 1854, volgens het daarvan bestaande plan, waarvan ter gemelde Secretarie inzage kan worden bekomen.
Bolsward, den 2 Januarij 1854.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
T. MULIER.
De Secretaris,
J. BINKES.

HET DIJKSBESTUUR van *Wonseradeels Zuiderzeedijken*, zal, bij gesloten Biljetten, aanbesteden: De levering van 500 kubiek ellen GROVE GRIND, ten dienste van de Rijdsporen aan den Zeedijk van gemelde Contributie. Zullende de levering moeten geschieden binnen de Zeesluis te Makkum, en de inschrijving-biljetten vóór den 31 Januarij 1854, ten Gemeente Secretarie van Wonseradeel te Bolsward worden bezorgd, alwaar de gegadigden de Conditien der leverantie, op aanvrage kunnen bekomen.

DE COMMISSIE van BEHEER over den MACADAMWEG van *Sneek* naar *Bolsward*, zal, bij gesloten Biljetten aanbesteden: De levering van 500 kubiek ellen GROVE GRIND, te leveren op de onderscheidene opslagplaatsen aan gemelden Weg in 1854. Zullende de Inschrijving-biljetten vóór den 31 Januarij 1854 ten Gemeentehuize van Wonseradeel te Bolsward worden bezorgd, terwijl de Voorwaarden der aanbesteding en levering voor de gegadigden ten zelfden Gemeentehuize, op aanvrage te bekomen zijn.

De Notaris K. de JONG Rz., te Wommels, zal, na bekomen regterlijke authorisatie, op Vrijdag den 13 Januarij 1854, 's namiddags 2 uur, ten huize van *S. M. Feitsma* te Rien, onder Lutkewierum, finaal verkoopen:
Eene HUIZINGE met ERF, BLEEK en TUIN c. a., staande en gelegen te Lutkewierum, bekend ten kadaster, sectie C, nummer 446, groot 2 roede 60 el, bewoond door *A. S. Algera* en 12 Mei 1855 vrij te aanvaarden; staande slechts op *f* 266.

De Notaris K. de JONG Rz., te Wommels, zal, op Donderdag den 19 Januarij 1854, 's avonds 7 uur, ten huize van *F. Slager*, te Sneek, finaal verkoopen:
Eene prompte en ruime, zeer aangenaam staande HUIZINGE met ERF, BLEEK en TUIN c. a., in de Wijde Noorderhorne te Sneek, wijk 8 no. 21, bewoond door *H. Breeuwsma* voor *f* 150 in het jaar, en 12 Mei 1854 vrij te aanvaarden; staande op *f* 1903.

DEZELFDE NOTARIS, zal, door het ministerie van den Notaris A. HAAGSMA, te Sneek, op tijd en plaats voormeld, finaal verkoopen:
Eene prompte HUIZINGE met ERF, aan het Achterom binnen Sneek, wijk 3 no. 92, waarin thans eene Bakkerij wordt uitgeoefend, wordende bewoond door *Braunius* voor *f* 100 in het jaar; aanvaarding 12 Mei 1854; staande op *f* 1176.

Eigendommen te- en bij Heerenveen en te Oudehaske.

De Notaris W. A. EVERTSZ, te Oldeboorn, zal, op Woensdag 18 Januarij 1854, des avonds ten 7 ure, bij *Barlage* te Heerenveen, finaal verkoopen:
A. 8 bunder 69 roede 80 el best WEID- en KLIJNLAND, achter het buitengoed *Voormeer*, bij Heerenveen, in 7 perceelen; staande te zamen op *f* 9532.
B. Een beklant en zeer ter nering staand KOFFIJHUIS en LOGEMENT, te Heerenveen, *Koophandel* en *Zeevaart* genaamd; waarop geboden is *f* 3600.
C. Eene HUIZINGE c. a. no. 19, op het Achterom te Heerenveen; beschreven op *f* 900.
D. 2.75.40 HOOI- en KLIJNLAND en 0.69.70 WATER, te Oudehaske, sectie A. nos. 777 en 778; waarop geboden is *f* 900, en
E. 1.48.90 HOOI- en RIETLAND met WATER, aldaar, in die sectie nos. 569—578, tusschen de Dolte en de Welle; staande op *f* 300. Alles breeder bij vorige Advertentien en Biljetten omschreven. Aanvaarding van de perceelen *b* en *c*, 12 Mei 1854 en van de overigen dadelijk.

PUBLIEKE VERKOOPING
VAN
eene uitmuntende Zathe en Landen, onder Witmarsum.

De Notarissen LEDEBOER, te Bolsward, en OOSTERHOFF, te Witmarsum, zullen, op Donderdag den 19 Januarij 1854, in het Logement *het Hert* te Bolsward, des namiddags ten 2 ure, publiek tegen verhooggeld, finaal presenteren te verkoopen:

1. Eene uitmuntende zeer vruchtbare ZATHE en LANDEN met HUIZINGE, SCHUUR, WATERMOLEN en wijdere annexen, *Groot Tiem* genaamd, staande en gelegen onder Witmarsum, in de onmiddelijke nabijheid van den nieuwen Kunstweg, groot 30 bunder 26 roede 72 el, (p. m. 87½ pdt.) BOUW- en GREIDLANDEN, zijnde hierbij eene uitmuntende TERP, zeer geschikt aan het Water gelegen; in huur bij *Ruurd Oukes Bonsma* voor eene jaarlijksche zuivere huur van *f* 1125; en zulks in 22 perceelen met regt van zamenvoeging, bij Verkoopboekjes omschreven, welke te bekomen zijn ten Kantore van bovengenoemde Notarissen.
2. Een perceel GREIDLAND, gelegen aldaar, groot 1 bunder 48 roede 20 el (4 pdt.), in huur bij denzelfden, tegen eene jaarlijksche huur van *f* 40 zuiver.

Alles St. Petri en Mei 1856 vrij te aanvaarden; de Bouwlanden reeds dadelijk na het rijpen der vrucht in 1855.

Nederlandsche Rentenverzekerings-Maatschappij,
TE *AMSTERDAM*.

Den 25 April 1854 sluit het derde Societeitsjaar; aanvraag om DEELNEMING of INLICHTING, met *franco* brieven, bij den te Rauwerd gevestigde Agent voor Friesland.
A. L. van der NIEPOORT.

Bij geslotene briefjes te huur, voor 5 jaren!

Eene wel ter nering staande WINKEL-HUIZINGE, in de Buren te Ee, voorzien van ruimen Winkel, 2 Voorkamers, Keuken, Achterkamer, 2 Regenbakken, 2 Putten, ruim Hok en Zolders; bij *Joh. Sijtsma* en *Vrouw* in gebruik; den 12 Mei 1854 te aanvaarden. Conditien te vernemen bij G. GANZINGA, Kastelein te Ee, alwaar de briefjes moeten worden ingeleverd vóór den 18 Januarij 1854.

Uit de hand te huur:

EEN GROOTE NIEUWE *ROGGE-* EN *PELMOLEN*,
MET *WOONHUIS* EN *TUIN*
EN
EENE BEKLANTE *BAKKERIJ*, BETROKKEN IN- EN MET HET WOONHUIS EN DEN TUIN.

Beiden afzonderlijk en gunstig gelegen aan den publieken weg en het vaarwater. Nadere informatien te bekomen ten Kantore van den Notaris TADEMA, te Oosterwolde.

TE HUUR, om op 12 Mei 1854 te kunnen worden aanvaard: Eene HUIZINGE, te Leeuwarden, thans door den Boekdrukker *E. Hosbach JOs* en *Vrouw* bewoond, en wel met bijvoeging van een INTREK boven het daarnaast gelegen pand. Te bevragen bij R. LOS, in de Sacramentstraat aldaar.

Uit de hand te koop:

Eene voor korte jaren nieuw gebouwde HUIZING, aan de Voorstraat te *Grouw*, gequoteerd no. 111, sectie A. 127. Te bevragen bij den bewoner.

Er wordt gevraagd eene hechte SLEEPTROG, voor een of twee Paarden. Reflecterende adressere zich *franco* onder letter A. met opgaaf van prijs ten Postkantore te Dokkum.

AANBESTEDING BIJ GESLOTENE BRIEFJES van het BOUWEN van eene *NIEUWE HUIZINGE*, te Baard. Het Bestek ligt ter lezing bij H. D. VAN DER WAL, te Baard. Aanwijzing den 21 dezer, den 28sten de briefjes *franco* in te zenden bij H. G. DE JONG, Koopman onder Oosterlittens.

Oproeping van Crediteuren.

Alle, geene uitgezonderde Crediteuren in het faillissement van FOEKE LIEUWES WIJNIA, Winkelier onder Welsrijp, die bij de eerste bijeenkomst niet zijn verschenen, worden mits deze andermaal opgeroepen, om voor den Edel Achtbaren Heere Regter-Commissaris in dat faillissement te compareren, op Maandag den zestienden Januarij e. k., des namiddags ten half een ure, in het Paleis van Justitie te Sneek, ten einde hunne schuldvorderingen alsnog ter verificatie aan te bieden, en over een gedaan voorstel tot accoord te besluiten.

De Curator in voormeld faillissement,
MR. H. HIDDINGA.

FAILLISSEMENT.
Oproeping van Crediteuren.

Krachtens bevelschrift van den Heer Mr. GUILLAUME ELIE LE MAIRE, Regter-Commissaris in het faillissement van JACOB CHRISTOFFEL KREDIET, Boekverkooper en Winkelier te Heerenveen, worden mits deze alle, geene uitgezonderde, crediteuren in dat faillissement opgeroepen, om voor Zijn Edel Achtbare te verschijnen op *Vrijdag den twintigsten Januarij achttien honderd vier en vijftig, des voormiddags ten elf ure*, in het Paleis van Justitie te Heerenveen, ten einde alsdan hunne schuldvorderingen ter verificatie aan te bieden.

De Curator in voormeld faillissement,
F. H. VAN BEIJMA THOE KINGMA.

A. GRATAMA vaceert: tot het betalen der COUPONS van Certificaten 2½ % W. S., administratie *Ketwich & Voombergh* en de Wed. *Willem Borski*, verschenen 1 Januarij 1854.

R. & A. BLOEMBERGEN, Directeuren van het ADMINISTRATIE-KANTOOR van Nationale Fondsen, opgerigt door THIJS FEENSTRA, gevestigd te Leeuwarden, vaceren tot betaling van de COUPONS 2½ pCt. Werkelijke Schuld, verschenen 1 Januarij 1854.

F. J. v. D. VEEN Mz., in de Witte Beer te Leeuwarden, berigt door deze, dat de prijs zijner BLANKE- en ORDINAIRE BAAI- en KRUL-TABAK 2½ Ct. per 5 Ons is verhoogd.
Leeuwarden, den 10 Januarij 1854.

JOH. FEENSTRA berigt aan zijne geëerde begunstigers, dat de ORD. en BLANKE KRUL-TABAK 2½ Cts. per 5 Ons is verhoogd.
Sneek, den 9 Januarij 1854.

De Heer APPEL zal alhier op aanstaanden Donderdag arriveren bij M. VAN DER KALLEN, in het Lands Welvaren op den Wirdumerdijk, met eene partij beste Saxische KANARIEVOGELS, zingende zoowel des avonds als bij dag.

Twintig zweren aan de Beenen,
genezen door de Zalf en Pillen van HOLLOWAY.

(*Uittreksel uit eenen brief van den Heer* O. B. Knocker, *gedagteekend Mount Gambia, Zuid-Australie den 7 Julij 1853, aan den professor Holloway*:)

»Mijnheer! Er heeft hier eene genezing plaats gehad, waardoor de uitmuntende eigenschappen van uwe Zalf en Pillen volkomen worden bewezen. Een man genaamd *Joshua Smith*, alhier woonachtig had meer dan twintig zweren op de scheenen, welke zoo moeijelijk te genezen waren, dat men met alle mogelijke middelen het gewenschte doel niet had kunnen bereiken. Men gebruikte toen uwe Pillen en Zalf en in minder dan zes weken tijds, was hij volmaakt hersteld, en naauwelijks zijn de teekenen der wonden nog te zien.

Zijn op *franco aanvrage, à contant*, te bekomen: aan het Hoofddépôt, bij den Heer J. STRAATMAN, te 's Hertogenbosch; J. C. H. VAN HARINXMA, te Leeuwarden; Wed H. A. BINKSMA, te Harlingen; P. T. POTMA, te Sneek S. G. SWART, te Gorredijk; alsmede te Londen, Strand 244.

De Hardrijderij door Mannen en Vrouwen,
te *Workum*, is uitgesteld,

en zal nu plaats hebben op MORGEN WOENSDAG den 11 Januarij, indien weêr en ijs dit toelaat.

SCHIJFSCHIETERIJ.

Met consent van het Edel Achtb. Bestuur van Oostdongeradeel, gedenkt de Kastelein JOHs. JAGER, te Niawier, op Donderdag den 12 Januarij 1854 te laten Verschijfschieten:

Eenige extra fraaije ZILVEREN VOORWERPEN.

Aanvang 's voormiddags ten 10 ure.
De Liefhebbers gelieven zich vroegtijdig aan te geven.

In een APOTHEEK te LEEUWARDEN wordt met Mei of eerder gevraagd een LEERLING, of iemand die reeds eenigen tijd in een Apotheek is werkzaam geweest. Adres met franco Brieven onder letter M. A., bij den Boekhandelaar W. EEKHOFF, te *Leeuwarden*

Een fatsoenlijk JONG MENSCH, van goeden huize, oud 21 jaar en van de P. G., die 5 à 6 jaren in het Kruideniersvak is werkzaam geweest en de voldoendste getuigschriften kan overleggen, zag zich gaarne tegen Mei a. s. of vroeger wederom geplaatst, (bij voorkeur) in eene zaak waaraan tevens eenige Kantoor-, Fabriek- of Reis werkzaamheden verbonden zijn.
Hierop reflecterenden gelieven zich *franco* te adresseren onder letter X, bij den Heer H. M. LE GRAND, Commissionair te Leeuwarden, bij wien nadere informatien te bekomen zijn.

Er wordt gevraagd een bekwaam HOUTZAAGMOLENAARS-KNECHT, om terstond in dienst te treden. Zij die hierop reflecteren gelieven zich in persoon te vervoegen bij de Ondergeteekenden.
Sneek, den 7 Januarij 1854. COOL & GREVE.

Aan eene POTTENBAKKERIJ van Vriesch-Aardewerk, wordt gevraagd een aankomend POTTENBAKKERS-GEZEL, het draaijen eenigzins magtig, tegen vast weekgeld, met verhooging indien hij lust en aanleg toont om zich daarin te volmaken. Adres *franco* onder letter P. te Kampen, bij den Heer K. VAN HULST, Boekhandelaar en Uitgever der Kamper Courant.

Met Mei e. k. bestaat er gelegenheid in eene der voornaamste steden van de Noord-Holland tot plaatsing van een LEERLING in eene BANKETBAKKERS, CONFITURIERS-, en KOKS-AFFAIRE, tegen eenige tegemoetkoming. Hierop reflecterenden gelieven zich te adresseren met *franco* brieven onder letters A. B. bij J. VAN DER WEIDE, Koek- en Banketbakker te Harlingen.

Twee WAGENMAKERSKNECHTEN, hun werk geheel of ten deele verstaande, kunnen op Mei aanstaande vast werk bekomen bij W. M. DE BOER, Wagenmaker en Kastelein te Sneek. Brieven *franco*.

T. W. NAUTA, Smid te Kondum, verlangt op 1° Mei 1854 eenen SMIDSKNECHT, deszelfs werk ten deele verstaande. Brieven *franco*.

Er wordt gevraagd, liefst dadelijk, een ongehuwde SMIDSKNECHT, van de Protestantsche Godsdienst, ervaren in het Paardenbeslaan en Rijtuigwerk en niet onbekend met het Scheepswerk.
Men vervoege zich in persoon of met *gefrankeerde* brieven bij B. SIEVERS, IJzerkooper te Heerenveen.

Een SMIDSKNECHT, zijn werk verstaande, kan op den 12 Mei e. k. werk bekomen bij J. J. ZANDSTRA, Mr. Smid te Hallum. Brieven *franco*.

Een BAKKERSKNECHT, zijn werk verstaande, kan van stonden aan werk bekomen, bij D. A. VAN DER WERFF, te Gorredijk.

LET WEL.

Wordt gevraagd, om tegen 12 Februarij e. k. in dienst te treden, een bekwame STALKNECHT, bijzonder geschikt om met alle Paarden en Rijtuigen om te gaan, en tevens met huisselijke bediening in 't Logement bekend.
Men vervoege zich in persoon bij M. J. PEETERS, in het Logement de Wijnberg te Sneek.

Er wordt tegen ruim loon gevraagd, om dadelijk in dienst te treden, in een fatsoenlijk en klein huisgezin, eene bekwame en zindelijke DIENSTBODE, van de Protestantsche Godsdienst, tusschen de 25 en 30 jaren oud, bekwaam om des noods de huishouding ook te kunnen besturen.
Zij, welke zich zonder recommandatie aanmelden, komen in geene aanmerking.
Adres bij den Boekverkooper FEENSTRA, te Bolsward.

Te Harlingen is gevonden een GOUDEN VROUWEN HALSSLOT; wie hetzelve verloren heeft kan het tegen bewijs van eigendom en betaling der kosten weder terug bekomen bij B. P. BOEKHOUT, te Dockum.

50 GULDEN

voor hem, die voldoende aanduiding weet te geven, waardoor regtsingang kan worden verkregen betrekkelijk hem of hen, die in den vroegen Nieuwjaarsdagmorgen in de gemeente Gaasterland, een met een slot gesloten Gebouwtje, waarin 42 ROEPEENDEN en daaronder 11 oude en jonge Erken, opgesloten waren, heeft of hebben opengebroken, met dat gevolg, dat daaruit 20 Eenden en 4 Erken of Woden zijn vermist, en de gesloten geweest zijnde deur openstaande, de overige 18 als verwilderd zijn bevonden.
De premie van 50 Gulden ontvangbaar bij EVERT SLOT te Balk, of te Leeuwarden bij den bewoner der Huizinge letter I. no. 244.

***** Bij G. T. N. SURINGAR, Boekverkooper, Boek- en Steendrukker te Leeuwarden, op de Kelders, is van de pers gekomen:

DE PROVINCIALE ALMANAK VAN FRIESLAND
voor het jaar 1854.

INHOUDENDE den gewonen Kalender met aanwijzing der Feestdagen, der Jaar-, Paarde- en Beestemarkten enz. in deze Provincie; voorts de opgave der verschillende Autoriteiten, Collegien en Besturen in dit Gewest, zoowel wat betreft het *Inwendig Burgerlijk Beheer*, als wat aangaat de *Militaire Magt*, de *Regterlijke Magt* en het *Beheer der Geldmiddelen*. Men vindt daaronder de Provinciale- en Klassikale Kerkbesturen, het Personeel der verschillende Gemeentebesturen, en die over wetenschappelijke en weldadige inrigtingen enz. enz.

Belangstellenden die tot meerder gerief en volledigheid van dezen Almanak wenschen bij te dragen gelieven hunne opgaven en mededeelingen daartoe in te zenden aan bovengenoemden Uitgever.

BIJ DENZELFDEN Uitgever is ook gereed:
De PLAK-ALMANAK voor 1854 in plano.

***** Bij N. DE ZWAAN, te Utrecht, is in het licht verschenen en alom verkrijgbaar gesteld:

VOLKS-ALMANAK
VOOR
Nederlandsche Protestanten,

voor het jaar onzes Heeren 1854; uitgegeven door Mr. J. I. D. NEPVEU en Ds. ALB. VAN TOORENENBERGEN, met bijdragen in Proza en Poëzij, (behalve van de Redactie) van *I. H. Carpentier Alting*, *G. Barger*, *H. van Berkum*, Dr. *W. B. J. v. Eijk*, *George Elius*, *Erica*, *J. Ch. Gudin*, *I. P. Hasebroek*, *Elizabeth Johanna Hasebroek*, *L. J. van Rhijn*, Mr. *C. L. Schuller tot Peursum*, *Ch. Viehoff*, *J. J. van Vollenhoven* en anderen, en versierd met *vier* keurige steendrukplaatjes. De prijs is ingenaaid *f* 0.70. In linnen band, met verguld op plat en rug *f*1. Bij tientallen ter verspreiding *f* 0.60 per Ex.

AMSTERDAMSCHE COURANT,
NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

Met geheel nieuwe letter en meer kompres dan vroeger gedrukt, zoo dat de inhoud *vier honderd regels is vergroot*, zal bovengenoemd Dagblad met

1 JANUARIJ 1854,

behalve de gewone rubrieken, dagelijks mededeelen:

PER TELEGRAAF:

1. FONDSEN EN WISSELKOERSEN,
uit *Berlijn*, *Frankfort*, *Hamburg*, *Londen*, *Parijs*, *Weenen* en *Madrid*.

2. PRIJZEN VAN HANDELSARTIKELEN, als:

A. GRANEN,
uit *Alexandrië*, *Dantzig*, *Genua*, *Hamburg*, *Koningsbergen*, *Livorno*, *Londen*, *Marseille*, *Odessa*, *St. Petersburg*, *Stettin* en *Triëst*.

B. METALEN,
uit *Breslau*, *Hamburg*, *St. Petersburg* en *Stettin*.

C. KOLONIALE WAREN,
uit *N. Amerika*, *Bremen*, *Calcutta*, *Hamburg*, *Oost-Indiën*, *Liverpool*, *Londen*, *Rio Janeiro* en *Triëst*.

D. KATOEN,
uit *N. Amerika*, *Oost Indiën* en *Liverpool*.

E. ZIJDE,
uit *Lijon*, *Milaan* en *Turijn*.

3. SCHEEPSTIJDINGEN UIT DE VOORNAAMSTE HAVENS VAN EUROPA.

4. POLITIEKE TIJDINGEN,
voor zoo verre zij voor den Handel van belang zijn.

De prijs dezer Courant is:

per drie maanden	*f* 7.50.
» » » *Franko per Post*	- 8.50.
Enkele Nommers	- 0.10.

De prijs der Advertentiën is:

van 1—3 regels	*f* 1.00.
» 1—7 »	- 1.50.
Elke regel daarenboven	- 0.20.
Zegelregt bij elke plaatsing	- 0.35.

Voor regels met kapitale letters wordt geen verhooging berekend.

Men abonneert zich bij alle Postdirekteuren en Boekhandelaren in het Rijk en aan het

BUREAU: NIEUWENDIJK, H. 37.

TER LEEUWARDER-COURANT-DRUKKERIJ.